

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

Buitengewone zitting 1977

Nr. 3

HANDELINGEN

Vergadering van dinsdag 28 juni 1977

INHOUDSOPGAVE

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Afwezig met kennisgeving, blz. 21

BOODSCHAP

Samenstelling van de Conseil culturel de la Communauté culturelle française, blz. 21

ONTWERPEN VAN DECREET

Indiening en verzending, blz. 21

VERSLAGEN

Indiening, blz. 21

RAPPORT VAN HET REKENHOF

Indiening en verzending, blz. 21

ONTWERPEN VAN DECREET

Opnieuw aanhangig gemaakt op voorstel van de Regering en verzending, blz. 22

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER, blz. 22

VOORSTELLEN VAN DECREET

Opnieuw aanhangig gemaakt op voorstel van het Bureau en verzending, blz. 22

VAST BUREAU

Wijziging in de samenstelling, blz. 23

BENOEMING VAN TWEE COMMISSIES, blz. 23

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT VAN ORDE

Indiening en verzending, blz. 24

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

1. Vraag van de heer L. Vansteenkiste tot de Minister van Nederlandse Cultuur over de onverschilligheid van de BRT voor de zesde Gent-Wevelgem voor wielertoeristen, blz. 24.
2. Vraag van de heer G. Van In tot de Minister van Nederlandse Cultuur over het uitblijven van een ontwerp van decreet betreffende de bescherming van landschappen, blz. 25.

ONTWERP VAN DECREET waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 - 6-A (B.Z. 1977) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 26.

Sprekers : de heren W. VERLEYSSEN, verslaggever ; G. VAN IN

Artikelsgewijze bespreking, blz. 27

ONTWERP VAN DECREET waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten die in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 en die bestemd zijn om tijdens het tweede kwartaal 1977 de werking van de openbare diensten te waarborgen - 6-B (B.Z. 1977) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 28

Spreker : de heer G. VAN IN

Artikelsgewijze bespreking, blz. 28

ONTWERP VAN DECREET waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 - 6-A (B.Z. 1977) - Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten die in mindering komen van de begroting van Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 en die bestemd zijn om tijdens het tweede kwartaal 1977 de werking van de openbare diensten te waarborgen - 6-B (B.Z. 1977) - Nrs. 1 en 2

Naamstemming, blz. 29

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

Vraag om uitleg van de heer L. Waltniel tot de Minister van Nationale Opvoeding over de verbetering en de bevordering van het Nederlandstalig schoolbezoek in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, bl. 30

Sprekers : de heren L. WALTNIEL, H. SCHILTZ, F. GROOTJANS, J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verzending, blz. 36

Sprekers : de heren L. WALTNIEL, J. HENCKENS.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Rechtzetting, blz. 37

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN, blz. 33**SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 51), blz. 38**

VOORZITTER :

de heer **M. Coppleters.**

De heer D. COENS, Secretaris, neemt plaats aan het bureau.

De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

— **De vergadering wordt geopend om 14.35 uur.**

DE VOORZITTER : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

DE VOORZITTER : Ik deel aan de Raad mee dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden :

0. De Mey, F. Houben, P. Poortmans en R. Windels, gezondheidsredenen ;

H. De Croo, W. Demeester-De Meyer, G. Dielens en N. Maes, buitenslands ;

F. Cauwenberghs, F. Colla, B. Cools, L. Croux, T. Declercq, L. Detiège, D. D'haeseleer, I. Egelmeyers, W. Geldolf, E. Raskin, J. Van den Eynden, J. Van Elewyck en F. Verberckmoes, ambtsverplichtingen.

De heer Leo Vanackere, belast zijnde met een representatieopdracht van de Cultuurraad op de Rubenszitting te Antwerpen, is eveneens in de onmogelijkheid de vergadering bij te wonen.

BOODSCHAP

DE VOORZITTER : Dames en heren, bij brief van 14 juni 1977 deelt de Voorzitter van de Conseil culturel de la Communauté culturelle française mee dat genoemde Raad zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verzending**

DE VOORZITTER : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend en naar de bevoegde commissies verzonden :

— Ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 - **6-A** (B.Z. 1977) - Nr. 1.

Verzonden naar de Commissie voor de begroting.

— Ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten die in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 en die bestemd zijn om tijdens het tweede kwartaal 1977 de werking van de openbare diensten te waarborgen - **6-B** (B.Z. 1977) - Nr. 1.

Verzonden naar de Commissie voor de begroting.

VERSLAGEN**Indiening**

DE VOORZITTER : De volgende verslagen werden ingediend :

— door de heer W. Verleysen namens de Commissie voor de begroting over het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 - **6-A** (B.Z. 1977) - Nr. 2 ;

— door de heer W. Verleysen namens de Commissie voor de begroting over het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten die in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 en die bestemd zijn om tijdens het tweede kwartaal 1977 de werking van de openbare diensten te waarborgen - **6-B** (B.Z. 1977) - Nr. 2.

RAPPORT VAN HET REKEN HOF**Indiening en verzending**

DE VOORZITTER : Het volgende rapport werd ingediend : Rapport van het Rekenhof over de begrotingsrekening van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap over het jaar 1972.

Verzonden naar de Commissie voor de begroting in afwachting van de indiening van het ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van Culturele Zaken voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1972.

ONTWERPEN VAN DECREET**Opnieuw aanhangig maken op voorstel van de Regering en verzending**

DE VOORZITTER : Dames en heren, met toepassing van artikel 2, 2e lid, van het decreet van 21 juni 1972 betreffende de gevolgen van een vernieuwing van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap ten aanzien van de bij de Cultuurraad aanhangige ontwerpen en voorstellen van decreet, stelt de Regering voor de volgende ontwerpen van decreten, die ingevolge de vernieuwing van de Raad als niet bestaand moeten worden beschouwd, opnieuw aanhangig te maken.

Het betreft :

Ontwerp van decreet houdende de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977. Kredieten die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen. (G.W. art. 59bis, § 2, 2°) - 4-11 (1976|1977) - Nr. 1.

Ontwerp van (decreet houdende aanpassing van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1976. Aanpassingen die door de Cultuurraad moeten worden aangenomen (G.W. art. 59bis, § 2, 2°) - 5-II(1976-1977) - Nr. 1 + Erratum.

Ontwerp van decreet houdende oprichting van een raad van advies voor musea - 155 (1975|1976) - Nr. 1.

Ontwerp van decreet houdende de Rijkssubsidieregeling voor het Nederlandstalige sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in instellingen - **166 (1975-1976)** - Nr. 1.

Ontwerp van decreet houdende statuut van de Belgische Radio en Televisie, Nederlandse Uitzendingen - 165 (1975-1976) -Nr. 1.

Ontwerp van decreet betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk - 14 (B.Z. 1974) -Nr. 1.

Geen bezwaar ? **(Neen)**

Derhalve zijn voormelde ontwerpen van decreet opnieuw aanhangig bij de Raad en worden zij naar de respectieve bevoegde commissies verzonden.

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

DE VOORZITTER : Dames en heren, mag ik even uw aandacht vragen voor de voorstellen van decreet die door U eventueel opnieuw aanhangig moeten worden gemaakt;

De eerste brief hierover werd U toegezonden op 7 juni. Het Bureau heeft de indruk dat sommige collega's daaraan nog geen gevolg hebben kunnen geven. Het Bureau stelt voor de termijn definitief

af te sluiten bij onze laatste en zeer korte vergadering van volgende week op 5 juli voormiddags.

Op die datum zullen, wanneer de vergadering akkoord gaat, dus definitief vervallen al de niet opnieuw aanhangig gemaakte voorstellen van decreet van de leden. **(Instemming)**

VOORSTELLEN VAN DGCREET**Opnieuw aanhangig maken op voorstel van het Bureau en verzending**

Met toepassing van artikel 2, 1e lid, van het decreet van 21 juni 1972 betreffende de gevolgen van een vernieuwing van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap ten aanzien van de bij de Cultuurraad aanhangige ontwerpen en voorstellen van decreet, stelt het Bureau voor de volgende voorstellen van decreet, die ingevolge de vernieuwing van de Raad als niet bestaand moeten worden beschouwd, opnieuw aanhangig te maken.

Het betreft :

Voorstel van decreet van de heer A. Diegenant C.S. betreffende de benaming van buiten het Nederlandse taalgebied gelegen plaatsen - 157 (1975-1976) - Nr. i.

Voorstel van decreet van de heer A. Diegenant C.S. betreffende de in het buitenland gevestigde Belgische scholen van het Nederlandse taalstelsel - 33 (B.Z. 11974) - Nr. 1.

Voorstel van decreet van mejuffrouw C. Smitt C.S. houdende de Rijkssubsidieregeling voor het Nederlandstalige buurtwerk - ,127 (1974-1975) - Nr. 1.

Voorstel van decreet van de heer L. Lindemans C.S. tot wijziging van de schrijfwijze van de aanlopen „de” en „van” in Nederlandse geslachtsnamen - 168 (1976-1977) - Nr. 1.

Voorstel van decreet van de heer L. Lindemans C.S. betreffende de Vlaamse uitwijkingen naar Brussel-Hoofdstad - 169 (1976|1977) - Nr. 1.

Voorstel van decreet van mevrouw W. Demeester-De Meyer C.S. houdende de rijkssubsidieregeling voor vormingsboerderijen - 13 1 (1975-1976) - Nr. 1.

Voorstel van decreet van de heer L. De Grève C.S. betreffende de kandidatuur, de licentie en het doctoraat in de moraalwetenschappen, alsmede de aggregatie voor het hoger secundair onderwijs in de moraalwetenschappen - 23 (B.Z. 1974) - Nr. 1.

Voorstel van decreet van de heer C. De Clercq C.S. tot inrichting van een voortdurende scholing van de overheidsambtenaren - 111 (B.Z. 1974) - Nr. 1.

Voorstel van decreet van de heer C. De Clercq C.S. betreffende het onthaal van de jonge personeelsleden in de overheidsdiensten - 35 (B.Z. 1974) - Nr. 1.

Voorstel van decreet van de heer C. De Clercq houdende goedkeuring van het Europees Handvest „Sport voor Allen”, aangenomen te Brussel op 21 maart 1975, door de Eerste Conferentie van Europese Ministers verantwoordelijk voor de sport - 123 (1974-1975) -Nr. 1.

Voorstel van decreet van mevrouw N. Maes C.S. tot bescherming van de namen van de gemeenten die worden opgenomen in een samenvoeging van gemeenten - 153 (1975-1976) - Nr. 1.

Voorstel van decreet van de heer A. Laridon C.S. houdende instelling van een vijfjaarlijkse staatsprijs voor een algemeen wetenschappelijk werk - 62 (B.Z. 1974) - Nr. 1.

Voorstel van decreet van de heer L. Laridon ter bevordering van de uitstraling van de Nederlandse Cultuur van België - 74 (B.Z. 1974) - Nr. 1, Voorstel van decreet van de heer A. Laridon C.S. tot oprichting van een pluralistisch centrum voor bijscholing van de leerkrachten - 64 (B.Z. 1974) - Nr. 1.

Geen bezwaar ? **(Nee)**.

Derhalve zijn voormelde voorstellen van decreet opnieuw aanhangig bij de Raad en worden zij naar de respectieve bevoegde commissies verzonden.

VAST BUREAU

Wijziging in de samenstelling

Aan de orde is een wijziging in de samenstelling van het vast Bureau ten gevolge van het verzoek dat de PW-fractie tijdens onze vorige vergadering daartoe heeft geformuleerd en waaromtrent uw Bureau en de Fractievoorzitters conform de beslissing van de Raad overleg hebben gepleegd.

Vraagt iemand het woord ? (Nee)

Dan veronderstel ik dat de Raad het eens is met de ingediende voorstellen. **(Instemming)**

Derhalve verklaar ik de heer Bascour verkozen tot Vierde Ondervoorzitter van de Raad en de heer Lindemans tot Secretaris van de Raad.

DE VOORZITTER : Ik dank de fractie van de CVP omdat ze deze regeling heeft mogelijk gemaakt en meer in het bijzonder de heer Leo Lindemans. **(Applaus op alle banken)**

BENOEMING VAN TWEE COMMISSIES

Aan de orde is de benoeming van de Commissie voor samenwerking, conform artikel 53 van het Reglement van Orde, en de Commissie voor het reglement, die op voorstel van de fractievoorzitters tijdens onze vorige vergadering werd verdaagd.

De lijsten met de kandidaten van de verschillende fracties zijn op de banken rondgedeeld.

Er is een wijziging in de samenstelling van de Commissie voor het reglement wat betreft de fractie van de Volksunie. Als vaste leden worden voorgedragen de heren Baert en Van der Elst, en de heer Bob Maes als plaatsvervanger.

Vraagt iemand het woord ? **(Nee)**

Er zijn geen andere voorstellen.

Ik constateer de eenstemmigheid van de fracties omtrent de verdeling van de mandaten in de commissies.

Daar het aantal kandidaatstellingen voor elke commissie gelijk is aan het aantal te begeben mandaten en overeenkomstig artikel 8, nr. 5, van het Reglement verklaar ik alle leden die op de lijsten voorkomen, verkozen tot lid van de respectieve commissies waarvoor zij werden voorgedragen.

Mag ik vragen of de Raad er mede instemt dat, zoals voorheen steeds werd besloten, het lid dat niet aan de voorwaarden van artikel 7, nr. 2, en artikel 9 van het Reglement voldoet om als commissielid te kunnen worden voorgedragen, namelijk de heer Van Geyt, ook nu als niet-stemgerechtigd lid van de Commissie voor het reglement zou worden benoemd ?

Geen bezwaar ? **(Nee)**

Dan is aldus besloten. **(Applaus op alle banken)**

Alle commissies van de Raad zijn derhalve samengesteld. De namen van de heden benoemde commissieleden zullen in het Beknopt Verslag en in de Handelingen worden opgenomen.

Samenstelling van de Commissies

Commissie voor samenwerking.

— Voor de CVP-fractie :

Als vaste leden : de heren Croux, De Kerpel, mejuffrouw Devos, de heren Henckens, Lindemans, Monard, Vanackere Leo, Verroken.

Als plaatsvervangers : de heren De Keersmaeker, Martens, Vandekerckhove Robert, Verleysen.

— Voor de BSP-fractie :

Als vaste leden.: mevrouw Detiège, de heren Laridon, Temmerman.

Als plaatsvervangers : de heren Seeuws, Van Elewycck.

— Voor de W-fractie :

Als vaste leden : de heren Baert, Vandezande.
Als plaatsvervanger : de heer Raskin.

— Voor de PW-fractie :

Als vaste leden : de heren Bascour, Waltniel.
Als plaatsvervanger : de heer Bonnel.

Commissie voor het reglement.

— Voor de CVP-fractie :

Als vaste leden : de heren Bode, Coens, d'Alcantara, mejuffrouw Devos, de heren Henckens, Lindemans, Vanackere Leo, Uytendaele.

Als plaatsvervangers : de heren Blanckaert, Kelchtermans, Leemans, Mesotten.

— Voor de BSP-fractie :

Als vaste leden : de heren Geldolf, Van Acker F., Van der Niepen.

Als plaatsvervangers : de heren Content, Férir.

— Voor de W-fractie :

Als vaste leden : de heren Baert, Van der Elst.

Als plaatsvervanger : de heer Bob Maes.

— Voor de PW-fractie :

Als vaste leden : de heren Bascour, Walt Niel.

Als plaatsvervanger : de heer Pede.

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT VAN ORDE

Indiening en verzending

Het volgend voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde werd ingediend :

Voorstel van de heren Leo Vanackere en A. Lardon, mejuffrouw G. Devos en de heer J. Bascour tot invoeging van een artikel 4bis in het Reglement van Orde van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap.

Het wordt verzonden naar de Commissie voor het Reglement, die ik ter behandeling ervan onmiddellijk na deze vergadering in de Bureauzaal van de Raad bijeenroep.

Ik hoop dat deze commissie de bespreking tot een goed einde zal brengen.

VRAGEN (R.v.O. art. 52)

1. Mondelinge vraag van de heer Luc Vansteenkiste tot de Minister van Nederlandse Cultuur over de onverschilligheid van de BRT voor de zesde Gent-Wevelgem voor wielertoeristen.

DE VOORZITTER : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Luc Vansteenkiste tot de Minister van Nederlandse Cultuur over de onverschilligheid van de BRT voor de zesde Gent-Wevelgem voor wielertoeristen.

Namens de Minister van Nederlandse Cultuur, die verhinderd is, zal de heer Eyskens, Staatssecretaris

voor Streekeconomie en voor Begroting, deze vraag beantwoorden.

De heer Luc Vansteenkiste heeft het woord.

DE HEER LUC VANSTEENKISTE (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, op zondag 12 juni werd de zesde Gent-Wevelgem voor wielertoeristen georganiseerd. Van diverse zijden werden BRT, radio en TV, vermitteld en gevraagd de nodige aandacht te besteden aan deze uitzonderlijke gebeurtenis. Praktisch alle Waalse en Vlaamse clubs voor wielertoeristen namen aan die gebeurtenis deel, zodat ruim 1.500 mensen aanwezig waren. Meteen waren ook 1.500 gezinnen er nauw bij betrokken.

De TV-sportdienst, die blijkbaar alleen maar oog heeft voor een ver doorgedreven vedettencultus, weigerde dit prachtig initiatief als „sport” te bestempelen. De nieuwsdienst heeft alleen maar oog voor minder belangrijke buitenlandse gebeurtenissen.

Verder moet erop worden gewezen dat er op die zondag zeker niet opvallend veel en verscheiden nieuws was, zodat de nieuwsuitzending zelfs moest worden aangevuld.

Graag vernam ik dan ook dringend van mevrouw de Minister :

1. waarom precies de BRT heeft geweigerd de nodige aandacht te besteden aan deze organisatie die ongetwijfeld kadert in de actie „gezonde sport voor iedereen” ;
2. welke maatregelen er worden overwogen om dergelijke betreuwenswaardige gebeurtenissen te vermijden ;
3. of mevrouw de Minister ook niet van oordeel is dat men dergelijke belangrijke sportgebeurtenissen, in de echte zin van het woord, met alle mogelijke middelen moet steunen ?

DE VOORZITTER : Staatssecretaris Eyskens heeft het woord.

DE HEER M. EYSKENS, Staatssecretaris voor Streekeconomie en voor Begroting (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, hoewel ikzelf maar een matig fietser ben en zeker geen wielrenner, is het toch met sportieve voldoening dat ik het woord neem in naam van de Minister van Cultuur. De sportredactie van de BRT heeft in het verleden herhaaldelijk aandacht besteed aan het interessante verschijnsel van het wielertoerisme. Zij zal dat ook in de toekomst nog doen.

Deze belangstelling heeft bij de televisie haar neerslag vooral gevonden in het programma Sporttribune van de maandagavond en minder in de uitzending Sportweekend van zondagavond. Sporttribune kan een verschijnsel uitdiepen, Sport-

weekend moet in de eerste plaats competitieresultaten geven.

De BRT kan echter onmogelijk de dagelijkse activiteit van het wielertoerisme op de voet volgen. De ene club vraagt aandacht voor de stunt van Vlaamse wielertoeristen die de Mont-Ventoux gaan beklimmen, de andere organiseert een Ronde van Vlaanderen, en iedereen vindt — wat heel menselijk is — zijn eigen initiatief het belangrijkste sportnieuws van de dag. Als de BRT op alle verzoeken dienaangaande zou moeten inspelen blijft er voor de rest niet veel tijd meer over.

Nochtans heeft de TV-sportredactie in 1974 toch een reportage gemaakt van Gent-Wevelgem voor wielertoeristen. In hun aanvraag voor dit jaar hebben de organisatoren er overigens op gewezen dat die TV-reportage hun initiatief waarschijnlijk erg gepopulariseerd heeft, aangezien het aantal deelnemers sindsdien verdubbeld is. Het is dan alweer begrijpelijk dat de belangstelling vanwege de televisie als een welgekomen propaganda wordt geëerd.

Men moet evenwel kunnen aanvaarden dat die ene reportage van 1974 geen verplichting schept om ook alle andere edities van Gent-Wevelgem te gaan filmen.

Het is bovendien niet erg fair te beweren dat de TV-sportdienst alleen maar oog heeft voor een verdoorgedreven vedettencultus. De BRT heeft er bewust aan meegewerkt om minder bekende ploegsporten bekend te maken en massasport te bevorderen. Eén van de grote promotoren van sport voor iedereen in België was een figuur van de BRT, nl. wijlen Piet Theys. Zijn geest is nog steeds levend in de BRT-sportdienst.

De aandacht die de BRT besteedt aan de „gezonde sport voor iedereen” is trouwens niet beperkt tot de sportdienst.

De fietspadenactie van de televisie is erop gericht de infrastructuur zodanig te verbeteren dat het fietsen voor iedereen veiliger en aangener wordt gemaakt. De televisie levert trouwens verschillende bijdragen voor de bevordering van de massasport en voor een zinvolle vrijetijdsbesteding.

Overigens is het niet juist te stellen dat er op zondag 12 juni niet veel nieuws was. Zelden was er een sportweekend gevuld met zoveel gevarieerde en belangrijke gebeurtenissen : de finale van de voetbalbeker gespeeld tussen Anderlecht en Brugge, de Ronde van Italië, de Ardense Pijl, atletiek in Bornem, de 24 Uren van Le Mans, het Belgisch kampioenschap van de militaire paardensport. Deze opsomming spreekt voor zichzelf de uitlating tegen dat de nieuwdienst alleen maar oog heeft voor minder belangrijke buitenlandse gebeurtenissen.

Wat de preciese vragen van de heer Vansteenkiste betreft, moet ik het volgende antwoorden.

De BRT kan niet elk jaar Gent-Wevelgem voor wielertoeristen verslaan. Wielertoerisme wordt als vorm van vrijetijdsbesteding door de BRT bevorderd, onder meer met de fietspadenactie. Wielertoerisme moet inderdaad de aandacht krijgen die het verdient.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

2. Mondelinge vraag van de heer G. Van In tot de Minister van Nederlandse Cultuur over het uitblijven van een ontwerp van decreet betreffende de bescherming van landschappen.

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van In tot de Minister van Nederlandse Cultuur over het uitblijven van een ontwerp van decreet betreffende de bescherming van landschappen.

Namens de Minister van Nederlandse Cultuur, die verhinderd is, zal de heer Eyskens, Staatssecretaris voor Streekeconomie en voor Begroting, eveneens op deze vraag antwoorden.

De heer Van In heeft het woord.

DE HEER G. VAN IN (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, op 1 juni 1976 heeft mijn collega de heer M. Coppieters aan de geachte Minister een vraag gesteld over het langdurig uitblijven van een ontwerp van decreet over de bescherming van de landschappen. Inderdaad werd een luik over de landschappen uit het decreet van 24 februari 1976 tot bescherming van de monumenten-, dorps- en stadsgezichten uitgelicht, met de bedoeling een apart ontwerp van decreet op de landschappen in te dienen. Aangezien 1976 het jaar van de landschappen en de „natte” natuurgebieden is geweest, dring ik er bij de Minister op aan mij de stand van zaken en de timing mee te delen i.v.m. een ontwerp van decreet ter bescherming van de landschappen.

DE VOORZITTER : De heer Staatssecretaris voor Streekeconomie en voor Begroting heeft het woord namens de Minister van Nederlandse Cultuur.

DE HEER M. EYSKENS, Staatssecretaris voor Streekeconomie en voor Begroting (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, het geachte lid weet dat de bescherming van landschappen op dit moment wordt geregeld door de wet van 7 augustus 1931, een wet die in de loop der jaren een zeer goede wetgeving is gebleken, maar die weliswaar voor een hedendaagse aanpak van de problematiek niet hanteerbaar genoeg is, zowel op het vlak van administratie als van coördinatie.

Daarom ook, en het geachte lid heeft het reeds zo gesteld, werd gepland de bescherming van landschappen als een apart luik in ons beschermingsbeleid te behandelen.

Een eerste ontwerp van tekst werd door mijn diensten voorbereid en werd enkele weken vóór de ontbinding van het parlement aan de verscheidene departementen, betrokken bij het behoud van onze waardevolle landschappen, toegezonden voor een eerste technisch advies.

Verscheidene departementen hebben dit advies reeds geformuleerd, zodat ik het geachte lid kan antwoorden dat een (definitieve ontwerp)tekst nu kan worden opgesteld. Zodra de Ministerraad en de Raad van State hierover uitspraak zullen hebben gedaan, zal dit ontwerp door de Cultuuraad in bespreking kunnen genomen worden.

DE VOORZITTER : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 - 6-A (B.Z. 1977) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Verleysen, verslaggever, heeft het woord.

DE HEER W. VERLEYSSEN, verslaggever (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, het voorliggend ontwerp van decreet dat tot doel heeft de werkmiddelen te verschaffen voor de periode van juli tot en met november, gaat over de vijf twaalfden. Dit ontwerp is nodig omdat de Cultuuraad, vooreerst zijn werkzaamheden van deze buitengewone zitting te beëindigen, de begroting niet ten gronde kan behandelen en goed keuren.

Uw Commissie heeft dit ontwerp van decreet onderzocht en beaamt hetgeen het Rekenhof in dit verband heeft menen te moeten opmerken, met name dat het werken met voorlopige kredieten een vorm is waardoor de culturele autonomie wordt beknot.

Het is inderdaad voor de Cultuuraad onmogelijk

de bestemming van de kredieten vast te leggen zoals deze in de wet tot oprichting van de Cultuurraden werden vastgelegd.

Een tweede bedenking die gemaakt werd — en als de Voorzitter het toelaat zal ik onmiddellijk het tweede verslag geven — hield verband met het op dat ogenblik nog niet neergelegd zijn van het ontwerp van decreet tot regularisering van de uitgaven die in de loop van het tweede kwartaal van dit jaar moesten gebeuren.

Het is inderdaad zó dat ingevolge de ontbinding van het Parlement de voorlopige twaalfden die bedoelde uitgaven moesten mogelijk maken voor het tweede kwartaal, niet konden gestemd worden.

De Regering heeft dan bij toepassing van de wet op de Rijkscomptabiliteit de nodige maatregelen getroffen, maar het behoort aan de Cultuuraad deze beslissing te regulariseren.

De Commissie voor de Begroting stelt U dan ook voor deze beide ontwerpen van decreet goed te keuren. (*Applaus op de banken van de meerderheid.*)

DE VOORZITTER : De heer Van In heeft het woord.

DE HEER G. VAN IN (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, het feit dat thans reeds de helft van het jaar is verstreken en zeker het feit dat wij in de huidige stand van zaken nog niet over een begroting voor de verschillende ministeries inzake de materies van het cultureel beleid beschikken, zet er ons toe aan om vandaag de aandacht van deze Raad — ik blijf voorzichtig — op deze zo ongelukkige situatie te vestigen.

U weet, dames en heren, dat sinds de jongste verkiezingen van 17 april, een akkoord tussen een aantal partijen is gesloten en dat akkoord veronderstelt bepaalde implicaties in verband met de toepassing van de cultuurautonomie.

Het bestaan van dat akkoord en de potentiële uitvoering ervan mogen ons niet blind maken voor de ongelooflijke situaties die we in de schoot van deze Raad reeds meer dan vijf jaar geleden hebben ondervonden en die telkens tot gevolg hadden dat de zin zelf van de cultuurautonomie geen recht werd gedaan.

Eén van de bestaansredenen van onze autonomie was het feit dat wij als het ware, vóór het begrotingsjaar zou beginnen, zouden kunnen beschikken over een volume van middelen waarover onze gemeenschap langs deze Raad om de autonome bestemming zou bepalen.

Daarnaast, en evenzeer, was daarmee verbonden de eis dat tussen de twee gemeenschappen een verdeelsleutel zou worden gehanteerd die zou zijn aangepast aan, zoals men ze heeft genoemd, bepaalde objectieve criteria.

Welnu, deze twee fundamentele eisen van onze cultuurautonomie zijn tot op heden niet in het minst gerespecteerd. Ik meen dat wij niet moeten aflaten, telkens wanneer deze feiten zich revele- ren, deze omstandigheden aan te klagen opdat diegenen die met dit akkoord, dat enkele dagen geleden is tot stand gekomen en in de regerings- verklaring van de huidige regering is opgenomen, worden geconfronteerd, in staat zouden zijn de ongelukkige situaties — ik spreek in zeer voor- zichtige termen — zo spoedig mogelijk recht te zetten.

Mijnheer de Voorzitter, heren van de regering hier aanwezig, dames en heren, wanneer wij onze Raad geloofwaardig willen maken en wanneer wij, zelfs tijdens de overgangperiode, van deze Raad de Raad van Gemeenschappen willen maken, dan moet deze Raad, in alle aspecten van zijn bestaan, over de middelen beschikken om zich als dusdanig te doen gelden.

Het spijt mij vandaag nog eens te moeten vaststel- len dat deze middelen als dusdanig niet voorhan- den waren en ik meen, samen met al de leden van deze Raad, de verwachting te mogen uitspreken dat wij voor 1 januari 1978 in een andere situatie zullen verkeren. (**Applaus op de banken van de meerderheid**)

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord in deze algemene bespreking ?

Daar niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten en gaan wij over tot de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Op- voeding, Nederlandstalig regime, voor het begro- tingsjaar 1977.

Artikelsgewijze bespreking

Artikel 1

De bestemming van voorlopige kredieten welke in mindering komen van de kredieten der sectoren der begroting van de Culturele Zaken van de Ne- derlandse Cultuurgemeenschap voor het begro- tingsjaar 1977, wordt vastgesteld als volgt :

Aan de Minister van Neder- landse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden :

a) Lopende uitgaven :	F 2.262.500.000
b) Kapitaaluitgaven :	
Niet gesplitste kredieten	F 53.000.000
Ordonnanceringskredieten	F 374.800.000

Aan het Ministerie van Mid- denstand :

Lopende uitgaven :	F 184.800.000
------------------------------	---------------

Aan de Minister van Ver- keerswezen :

a) Lopende uitgaven :	F 74.000.000
b) Kapitaaluitgaven :	
Niet gesplitste kredieten	F 8.500.000
Ordonnanceringskredieten	F 146.300.000

Aan het Ministerie van Volks- gezondheid en van het Gezin :

a) Lopende uitgaven :	F 196.500.000
b) Kapitaaluitgaven :	
Niet gesplitste kredieten	F 10.500.000

Aan het Ministerie van Land- bouw :

a) Lopende uitgaven :	F 9.800.000
b) Kapitaaluitgaven :	
Niet gesplitste kredieten	F 460.000

Aan het Ministerie van Eco- nomische Zaken :

Lopende uitgaven :	F 38.300.000
------------------------------	--------------

— **Aangenomen.**

Artikel 2

Voorlopige kredieten ten belope van **797.000.000** frank en 12.400.000 frank, respectievelijk voor de lopende uitgaven en voor de kapitaaluitgaven, welke in mindering komen van de kredieten van de begroting van Nationale Opvoeding, Neder- landstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977, zijn bestemd voor de Minister van Nationale Op- voeding.

— **Aangenomen.**

Artikel 3

De voorlopige kredieten waarvan de bestemming bij dit decreet wordt bepaald, mogen niet aange- wend worden tot nieuwe lopende en kapitaaluit- gaven vroeger niet toegelaten door de Legislatuur.

— **Aangenomen.**

Artikel 4

Dit decreet treedt in werking op 1 juli 1977.

— **Aangenomen.**

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

De naamstemming over het gehele ontwerp van decreet zal over enkele ogenblikken worden ge- houden.

ONTWERP VAN DECREET waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten die in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 en die bestemd zijn om tijdens het tweede kwartaal 1977 de werking van de openbare diensten te waarborgen - 6-B (B.Z. 1977) - Nrs. 1 en 2.

Algemene bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de algemene bespreking van het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten die in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 en die bestemd zijn om tijdens het tweede kwartaal 1977 de werking van de openbare diensten te waarborgen.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Verleysen, verslaggever, heeft reeds ter kennis gebracht dat zijn verslag sloeg op de twee ontwerpen van decreet.

Vraagt iemand het woord ?

De heer Van In heeft het woord.

DE HEER VAN IN : Ik herhaal mijn opmerkingen bij het vorige ontwerp van decreet.

DE VOORZITTER : Vraagt nog iemand het woord ? **(Neen)**

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de algemene bespreking voor gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

DE VOORZITTER : Dames en heren, wij gaan thans over tot de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten die in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 en die bestemd zijn om tijdens het tweede kwartaal 1977 de werking van de openbare diensten te waarborgen.

Artikel 1

De bestemming van voorlopige kredieten welke in mindering komen van de kredieten der sectoren der begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1977, wordt vastgesteld als volgt :

Aan de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden :

a) Lopende uitgaven	F 1.357.500.000
b) Kapitaaluitgaven	
— Niet gesplitste kredieten	F 3 1.800.000
— Ordonnanceringskredieten	F 224.900.000

Aan het Ministerie van Mid-
denstand :

Lopende uitgaven	F 110.800.000
----------------------------	---------------

Aan de Minister van **Verkeers-
wezen** :

a) Lopende uitgaven	F 44.400.000
b) Kapitaaluitgaven	
— Niet gesplitste kredieten	F 5.100.000
— Ordonnanceringskredieten	F 87.800.000

Aan het Ministerie van Volks-
gezondheid en van het Gezin :

a) Lopende uitgaven	F 117.900.000
b) Kapitaaluitgaven	
— Niet gesplitste kredieten	F 6.300.000

Aan het Ministerie van Land-
bouw :

a) Lopende uitgaven	F 5.800.000
b) Kapitaaluitgaven	
— Niet gesplitste kredieten	F 275.000

Aan het Ministerie van Econo-
mische Zaken :

Lopende uitgaven	F 23.000.000
----------------------------	--------------

— Aangenomen.

Artikel 2

Voorlopige kredieten ten belope van **478.200.000** frank en **7.400.000** frank, respectievelijk voor de lopende uitgaven en voor de kapitaaluitgaven, welke in mindering komen van de kredieten van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977, zijn bestemd voor de Minister van Nationale Opvoeding.

— Aangenomen.

Artikel 3

De voorlopige kredieten waarvan de bestemming bij dit decreet wordt bepaald, mogen niet aangewend worden tot nieuwe lopende en kapitaaluitgaven vroeger niet toegelaten door de Legislatuur.

— Aangenomen.

Artikel 4

Dit decreet treedt in werking de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

— Aangenomen.

DE VOORZITTER, Dames en heren, wij gaan onmiddellijk over tot de naamstemming over het gehele ontwerp van decreet.

NAAMSTEMMING

Ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977.

Ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten die in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 en die bestemd zijn om tijdens het tweede kwartaal 1977 de werking van de openbare diensten te waarborgen.

DE VOORZITTER : Dames en heren, aan de orde is de naamstemming over het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten welke in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977, enerzijds, en over het ontwerp van decreet waarbij de bestemming wordt vastgesteld van nieuwe voorlopige kredieten die in mindering komen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap en van de begroting van Nationale Opvoeding, Nederlandstalig regime, voor het begrotingsjaar 1977 en die bestemd zijn om tijdens het tweede kwartaal 1977 de werking van de openbare diensten te waarborgen, anderzijds.

Dames en heren, ik stel voor daarover één enkele naamstemming te houden.

Gaat iedereen hiermede akkoord ? (**Instemming**)

Wij gaan over tot de naamstemming.

Ziehier de uitslag van de stemming :

130 leden namen deel aan de stemming ;

109 leden hebben ja geantwoord ;

21 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt de Raad de ontwerpen van decreet aan ; zij zullen aan de Koning ter bekrachtiging worden overgezonden.

JA hebben geantwoord :

Babylon M.	Olivier M.
Baldewijns E.	Otte R.
Blanckaert K.	Peeters Renaat
Bode M.	Persyn W.
Boeraeve-Derycke C.	Piot F.
Boeykens G.	Ramaekers J.
Bogaerts A.	Rutten André
Bourry M.	Rutten Mathieu
Canipel A.	Schiltz H.
Capoen M.	Seeuws W.
Caudron J.	Sels L.
Claeys Dries	Smeers T.
Coens D.	Smitt C. (Mej.)
Colin J.	Somers J.
Coppieters Maurits	Staels-Dompas N.
Danschutter L.	Steyaert R. (Mej.)
De Baere A.	Suykerbuyk H.
De Clercq Constant	Swaelen F.
De Facq E.	Tanghe F.
De Loore-	Tommerman G.
Raeymaekers J.	Tobback L.
Demeyere J.	Turf-Demunter G.
Deneir A.	Tyberghien-
Desaeyere W.	Vandenbussche M.
De Seranno J.	Uyttendaele R.
Desutter E.	Van Canneyn J.
Devos G. (Mej.)	Vandekerckhove Rik
De Weweire M. (Mej.)	Vandekerckhove Robert
Dewulf Maurice	Vandenabeele A.
D'Hondt-	Van den Brande L.
Van Opdenbosch P.	Van der Elst F.
Diegenant A.	Van der Niepen P.
Eyskens M.	Vandewiele M.
Féris J.	Vandezande R.
Gabriels J.	Vangeel J.
Galle M.	Van Grembergen P.
Geerincq A.	Vangronsveld F.
Gerits J.	Vanhaverbeke A.
Gheysen R.	Van Herreweghe M.
Goemans H.	Van Hoeylandt B.
Henckens J.	Van In G.
Jorissen W.	Van Lent A.
Kelchtermans L.	Van Nevel A.
Kuylen H.	Vannieuwenhuyze R.
Kuijpers W.	Van Ooteghem O.
Lagae A.	Van Rompaey R.
Laridon A.	Vansteenkiste Emiel
Lenaerts L.	Vansteenkiste Luc
Lenssens J.	Vanvelthoven L.
Lindemans L.	Verbist A.
Maes Robert	Vergeylen J.
Mattheyssens R.	Verhaegen Guido
Mesotten W.	Verhaegen Joris
Moors C.	Verleysen W.
Nauwelaerts R.	Verroken J.
Nyffels G.	Weckx H.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Bascour J.	Boey F.
------------	---------

Bonnel R.
 Claes Lode
 Cuvlier E.
 De Clercq Paul
 De Clercq Willy
 De Padt M.
 De Winter A.
 D'Haeyer R.
 Février S.
 Grootjans F.

Herman-
 Michielsens L.
 Kempinaire A.
 Lahaye H.
 Poma K.
 Schrans G.
 Vanderpoorten H.
 Vandersmissen E.
 Van Geyt L.
 Walt Niel L.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de reden voor hun onthouding kenbaar te maken.

DE HEER L. CLAES : Mijnheer de Voorzitter, ik heb thans de gewoonte tegen te stemmen omdat ik noch tot de voorgaande noch tot de huidige meerderheid behoor, maar hier heb ik mij onthouden omdat ik vind dat er in de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap een zekere Vlaamse samenhang moet bestaan.

DE HEER L. WALTNIEL : Mijnheer de Voorzitter, wij hebben ons onthouden omdat onze fractie niet betrokken wordt bij de uitvoering van de begroting.

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. art. 49)

Vraag om uitleg van de heer L. Walt Niel tot de Minister van Nationale Opvoeding over de verbetering en de bevordering van het Nederlandstalig schoolbezoek in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

DE VOORZITTER : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer L. Walt Niel tot de Minister van Nationale Opvoeding over de verbetering en de bevordering van het Nederlandstalig schoolbezoek in het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

De heer Walt Niel heeft het woord.

DE HEER L. WALTNIEL (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, het voorwerp van deze vraag om uitleg is onze bekommernis — en wij durven hopen deze van de ganse Raad — voor de organisatie en de toekomst van het Nederlandstalig onderwijs te Brussel. Aanleiding ertoe is de verbazingwekkende open brief die de geachte Voorzitter van deze Raad onlangs richtte tot de heer Eerste Minister in verband met de problematiek van het Nederlandstalig onderwijs in de Brusselse agglomeratie. Vooreerst de organisatie en de toekomst van het Nederlandstalig onderwijs te Brussel.

De Voorzitter van de Cultuurraad meende de Eerste Minister er te moeten op wijzen — in de

bloemrijke taal hem eigen — ik citeer : „dat vooral de moederplant van onze gemeenschap te Brussel, namelijk de Nederlandstalige onderwijsgemeenschap, moet worden verzorgd en beschermd door extra-maatregelen, die trouwens werden vooropgesteld als compensatie voor de beruchte „vrijheid van het gezinshoofd”.

Mijns inziens heeft de Voorzitter op dit stuk volledig gelijk. Zo Brussel, oorspronkelijk een Vlaamse stad, tenslotte een bastion is geworden van de francophonie, dan is dit niet in het minst te wijten aan het ontbreken van een passende en geëigende schoolinfrastructuur. . .

DE HEER H. SCHILTZ : Waar de liberalen altijd baas geweest zijn.

DE VOORZITTER : Dames en heren, iedereen kan straks in dit debat het woord nemen. Ik vraag dus de spreker niet te onderbreken.

DE HEER L. WALTNIEL : Voor diegenen die de zin niet mochten hebben begrepen herhaal ik : zo Brussel, oorspronkelijk een Vlaamse stad, tenslotte een bastion is geworden van de francophonie, dan is dit niet in het minst te wijten aan het ontbreken van een passende en geëigende schoolinfrastructuur welke de duizenden Vlaamse inwijkelingen ertoe genoodzaakt heeft hun kinderen een Franstalige opvoeding te geven, zodat deze van generatie tot generatie volksvreemder zijn geworden.

Vlaming moet men te Brussel kunnen blijven, vanaf het bezoek aan de peuter- en de kleutertuinen. Vlaamsvoelend is men niet meer en wordt men niet meer te Brussel na een Franstalige opleiding in de kleuterklassen en het secundair onderwijs.

In 1971 werden verplichtingen aangegaan op regeringsvlak, ten opzichte van het Nederlandstalig onderwijs te Brussel-Hoofdstad. Zo was de overeengekomen prijs voor het wederinvoeren van de „vrijheid van het gezinshoofd”.

Het koninklijk besluit van 5 mei 1971 spreekt van van schoolbevolkingsnormen in de kleuter- en lagere scholen. Maar er werden enkel beschikkingen in opgenomen omtrent het ambt van schoolhoofd zonder klas, omtrent verlaagde normen voor het lager onderwijs, omtrent het minimum van de schoolbevolking gedurende de komende drie jaar voor bestaande scholen en gedurende de eerste drie jaar na de oprichting van een nieuwe instelling.

Inzake het kleuteronderwijs, vervoerkosten en facultatieve lessen in de gesproken tweede taal, taallaboratoria en andere toezeggingen vervat in de beloften van 1971, werd tot dusver niets bereikt. In het regeerakkoord staat één zinnetje over het

Nederlandstalig onderwijs te Brussel-Hoofdstad. Zoals de heer Garre, secretaris van het Vlaams onderwijscentrum het schreef, ik citeer : „het staat er bevreemdend klein en alleen.” Inderdaad, in het luik over het economisch en sociaal beleid, afdeling II „Sociaal beleid en kwaliteit van het leven” art. 12, littera 9 lezen wij : „de normen tot regeling van het Nederlandstalig onderwijs te Brussel worden bevestigd.” Ik herhaal : „de normen tot regeling van het Nederlandstalig onderwijs te Brussel worden bevestigd.”

Dames en heren, deze stellingname, zoals vervat in het regeerakkoord, leidt ons tot volgende constatering :

- „bevestigd” betekent niet „bestendig”. Indien men werkelijk de huidige toestand wil bestendigen, dan moet men het ook zeggen ;
- dit betekent dat enkel de normen voor het lager onderwijs worden bevestigd en dat de normen voor de overige onderwijsniveaus blijven zoals ze nu van toepassing zijn ;
- er wordt niets vermeld inzake de nog niet uitgevoerde verplichtingen van het koninklijk besluit van 5 mei 1971.

Geef toe, dit alles is zeer verwijderd van de beloften van 1971 en van de voorstellen geformuleerd door de Nederlandstalige Gemeenschap te Brussel die een aantal nieuwe eisen stelt.

Ook de Voorzitter van deze Raad maakte zich hieromtrent zorgen in hogervermelde brief. Ik citeer : „Het is hoogtijd dat de regering werk maakt van deze zaak, want met de huidige bijzondere normen, alleen voor het lager onderwijs, zullen wij er niet komen”. Daarom vraagt hij dringend de volgende concrete maatregelen door te voeren :

- aangepaste normen kleuteronderwijs ;
- aangepaste normen secundair onderwijs ;
- aangepaste normen voor aanpassingsklassen ;
- aangepaste normen voor bijzondere leermeesters lichamelijke opvoeding ;
- aangepaste normen PMS-centra ;
- aangepaste normen bij het Waarborgfonds voor de schoolgebouwen ;
- klasgebonden werkingstoelagen ;
- maatregelen voor het vóór- en naschools toezicht.

Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, het gaat hier om een pakket maatregelen die overeenkomen met de wensen geformuleerd door de Nederlandstalige onderwijsgemeenschap te Brussel..

DE HEER B. VAN HOEYLANDT : Wat heeft de heer De Croo gedurende drie jaar gedaan voor de Brusselse scholen ?

DE HEER L. WALTNIEL : Deze maatregelen beogen het dempen van de bestaande kloof tussen het Nederlandstalig en het Franstalig onderwijs in de hoofdstad.

Graag had ik van de heer Minister van Nationale Opvoeding vernomen of hij de stellingname waarvan sprake en uitgaande van de Voorzitter van het Vlaamse Cultuurparlement bijvalt en of hij meent terzake onverwijld de nodige maatregelen te kunnen en te mogen nemen.

Het hoeft geen betoog dat deze aangelegenheid spoedeisend is vermits de vervaldatum van 1 september 1977 vóór de deur staat. Het lijkt ons van levensbelang dat het Nederlandstalig onderwijs vóór het einde van het lopende schooljaar weet waaraan het na de vakantie toe is.

Ik heb gezegd dat de aanleiding tot deze vraag om uitleg de open brief is die door de Voorzitter van deze vergadering was gericht tot de Eerste Minister in verband met de materie die ik zoëven heb behandeld. Dit heeft de geachte heer Coppieters de banbliksems bezorgd van de voorzitter van de CVP, die hem eraan herinnerd heeft dat hij tot de meerderheid behoort en niet tot de oppositie. Ik weet wel, mijnheer de Voorzitter, dat men oppositiegewoonten niet zo vlug vergeet, maar wanneer tevens over guerrillapraktijken wordt gesproken, komt het mij voor dat één of andere oorlogvoering niet meer veraf is.

Het is een feit dat de Voorzitter van de Cultuurraad, sprekend in naam van de instelling die hij vertegenwoordigt, gebruik makend van het officieel briefpapier met het embleem van de Vlaamse Cultuurraad, zijn brief overmakend aan de pers met verzoek er de nodige ruchtbaarheid aan te geven, zich gericht heeft tot de Eerste Minister met een thesis die gelukkig ondubbelzinnig verder gaat dan het regeerakkoord. Dergelijk officieel initiatief van de Voorzitter van de Vlaamse Cultuurraad wimpelt men niet zo licht af, des te meer daar het gaat om een probleem van levensbelang voor de Nederlandstalige gemeenschap te Brussel. Het blijkt aldus de bedoeling te zijn geweest over de betrokken materie door de Cultuurraad te laten beslissen. Wij wensen dan ook te weten of dit eveneens het standpunt is van de regering. Ook hieromtrent, mijnheer de Minister, is een duidelijk antwoord noodzakelijk. **(Applaus op de banken van de PVV)**

DE VOORZITTER : Volgens het reglement antwoordt de minister onmiddellijk, ook indien er nog andere sprekers zijn ingeschreven. Tot hiertoe werd nog één spreker ingeschreven. Ik stel de minister en de Vergadering voor de bijkomende sprekers eerst aan het woord te laten. Ik meen dat dit voor het antwoord van de regering zinvoller is. **(Instemming)**

Het woord is aan de heer Schiltz.

DE HEER H. SCHILTZ (*op de tribune*) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik verheer niet dat deze bespreking bij mij een pijnlijke indruk wekt. Een aangelegenheid als de toekomst van het Nederlandstalig onderwijs te Brussel is van die aard dat onze hoofdzakelijke opdracht hier zou moeten zijn, te zoeken naar de beste middelen om dit onderwijs een zo groot mogelijke expansie en levenskracht te geven en dat zij minder moet dienen tot een partijpolitiek steekspel.

Mijnheer Waltniel, ik heb respect voor uw mening en het spijt mij bijgevolg dat ik even de voorgeschiedenis van het probleem, waarmede wij tijdens de onderhandelingen over de regeringsvorming werden geconfronteerd, naar voor moet brengen.

Het kan u toch niet ontgaan dat de oorsprong van die moeilijkheden in grote mate te zoeken is in een politieke beslissing die door uw eigen partij en alleen door die partij op een bepaald ogenblik, namelijk in december 1970, werd genomen. Toen was er in het parlement geen tweederde meerderheid voorhanden om de aan gang zijnde besprekingen van de toenmalige staats hervorming te deblokken. Deze zaak was op het probleem Brussel vastgelopen ingevolge enerzijds de houding van de Volksunie en anderzijds deze van de PW-PLP-fractie, door te weigeren aan de besprekingen deel te nemen. Ik vergeet dit niet. Ik heb hier voor mij het document nummer 812/2 van de zitting 1970-1971 waarin boven de handtekening van de heer Hanotte, optredend voor de gezamenlijke PW, PLP-fractie, een resolutie geformuleerd staat waarin wordt gezegd dat de toenmalige PVV-PLP-fractie bereid is haar veto tegen de toenmalige grondwets herziening op te heffen op voorwaarde dat de vrijheid van het gezinshoofd in de Brusselse agglomeratie wordt heringevoerd. Met andere woorden, dat de taalverklaring wordt afgeschaft. Dat staat woordelijk in deze resolutie, die in de Kamer van Volksvertegenwoordigers door de voltallige fractie van de PVV-PLP werd goedgekeurd. Dit heeft ook zijn bevestiging gevonden in een brief die door de toenmalige overkoepelende voorzitter van de PW-PLP op 1 december aan een niet nader genoemde bestemming werd verzonden. Ik heb hier van dat schrijven een fotokopie. De heer Descamps schrijft hierin het volgende : „Je crois avoir obtenu l'essentiel, la liberté du père de famille. Grâce à elle la tâche d'huile francophone continuera à s'étendre.”

Het is pijnlijk dat precies iemand van de PVV-fractie het probleem, dat gerezen is naar aanleiding van de goedkeuring van deze resolutie en het goedkeuren van de wet die daarop is gevolgd en waardoor de taalwetgeving te Brussel werd ondermijnd, op zulke wijze naar voor brengt.

DE HEER A. DE WINTER : Wie moet het dan doen ?

DE HEER H. SCHILTZ : U zou kunnen zeggen dat u de „liberté du père de famille” hebt ingevoerd in ruil voor de belofte betreffende de organisatie van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel.

Deze belofte werd inderdaad gedaan. Ik herinner er u aan dat ingevolge de implicaties met betrekking tot het schoolpact, deze aangelegenheid nog altijd onder de bevoegdheid van het centraal gezag en het centraal parlement valt. Uw eigen Minister van Nationale Opvoeding heeft dus gedurende de voorbije drie jaar alle tijd en gelegenheid gehad om wat van deze belofte nog niet werd gerealiseerd, in koninklijke besluiten om te zetten. Dat zijn nuchtere feiten. Dat is niet polemisch.

DE HEER F. GROOTJANS : De stelling die u komt te verdedigen over het *liberté du père de famille* is een stelling die men voortdurend naar voren brengt. U weet zeer goed dat geen enkele Vlaamse partij die vrijheid heeft *geëist*, maar dat deze zaak moet worden bekeken in het kader van het globaal akkoord dat destijds tussen de toenmalige meerderheidspartijen en de liberale oppositie is tot stand gekomen. Het is dus nooit een eis van de Vlaamse liberalen geweest dat die *liberté du père de famille* er moest komen.

Als u dat correct wilt stellen, ga ik met u akkoord.

DE HEER H. SCHILTZ : Ik zeg niet dat u dat *geëist* heeft, maar dat enkel omwille van een belofte tot regeringsdeelneming u deze tekst heeft goedgekeurd in de Kamer en akkoord ging dat bij wet de taalverklaring in het onderwijs werd afgeschaft. Ik beweer niet dat u dat hebt *geëist*. U hebt het echter goedgekeurd voor een belofte tot regeringsdeelneming.

DE HEER F. GROOTJANS : U moet het in zijn geheel stellen, in de context waarin het gebeurd is. Toen werd de culturele autonomie gestemd waarop men aan Vlaamse kant zo sterk aandrong. Slechts dank zij deze liberale steun kan vandaag deze vergadering plaatshebben. U moet alles zeggen. Ik aanvaard dat u bepaalde dingen onderstreept — zij zijn geschiedenis — maar dan moet u ook alles zeggen.

DE HEER H. SCHILTZ : U hebt de voorbije tijd niet gebruikt om concreet, wanneer u de verantwoordelijkheid voor dit departement droeg, de *globaliteit* van het akkoord te laten uitvoeren.

Het komt mij voor dat het ons aller bekommernis moet zijn op de kortst mogelijke tijd ervoor te zorgen dat het Nederlandstalig onderwijs, in al

zijn geledingen en aspecten, zich vrij en ongehinderd kan ontplooien.

Wanneer u het regeerakkoord aandachtig leest, is het duidelijk dat op verschillende plaatsen het beginsel wordt vermeld dat de gemeenschappen zich in Brussel vrij moeten kunnen ontplooien.

Bovendien staat vermeld dat iedere gemeenschap de financiële weerslag van wat ze speciaal wil doen om deze ontplooiing te verzekeren, zelf moet dragen. Met andere woorden, naar de filosofie van het regeerakkoord moet voortaan meer en meer aan de autonome wil van de gemeenschappen worden overgelaten welke financiële middelen zij beschikbaar willen stellen om tegemoet te komen aan de specifieke gemeenschapsnoden in het hoofdstedelijk gebied.

Bovendien, wanneer wij er snel toe komen de bevoegdheden van deze Cultuurraad, die nog altijd te beperkt zijn, uit te breiden tot de belangrijke persoonsgebonden materies, zullen wij op dit ogenblik reeds voor alles wat post- en pre-scalair is, didactische en pedagogische begeleiding, professionele omscholing en bijscholing, niet meer gehinderd zijn in het nemen van initiatieven wat deze onderdelen van de onderwijsproblematiek te Brussel betreft en waarvoor deze Raad autonoom de nodige schikkingen zou moeten kunnen treffen. Ik spreek de hoop uit dat wij, samen met het Vlaams Ministercomité wat de budgettaire schikkingen betreft van deze normatieve vrijheid gebruik zullen kunnen maken.

Daarmee is het probleem van de carentie van de vorige jaren niet helemaal opgelost voor het middelbaar, beroeps- en bijzonder onderwijs, waarvoor men nagelaten heeft bij koninklijk besluit **gelijkaardige** normen uit te vaardigen als voor het lager onderwijs.

Wat dit betreft, zou ik een fundamentele beschouwing willen maken. Ik doe een dringende oproep. Ingevolge het schoolpact, dat een waardevolle verworvenheid is waaraan niemand wenst te raken of zal raken, blijft onze culturele autonomie in een zeer belangrijke beleidssector nog altijd gehinderd. U weet waarom.

Zolang het niet mogelijk is het schoolpact te **federaliseren**, dit wil zeggen dat men in feite wil verzoeven, enerzijds de volheid van de politieke autonomie en anderzijds de begrijpelijke zorgen en bekommernissen van alle levensbeschouwelijke stromingen om de onderwijspolitiek niet langer te gebruiken als een machtsinstrument ten voordele of ten **nadele** van een of andere levensbeschouwelijke stekking, zal dit voor de realisatie van een volwaardige autonomie van onze gemeenschappen een grote hinderpaal blijven.

Want het is duidelijk dat indien deze moeilijkheid niet zou bestaan, wij inderdaad reeds lang van de Cultuurraad de nodige druk zouden hebben kun-

nen opbrengen en dat de organisatie van een bijzonder systeem voor het Nederlandstalig onderwijs in al zijn aspecten, binnen het grondgebied van Brussel-Hoofdstad, voor ons in feite geen problemen zou stellen en slechts van de politieke wil van de beduidende meerderheid van de Vlaamse gemeenschap zou hebben afgehangen. Het is de implicatie van de schoolpact-mechanismen die het moeilijk maken en voor gevolg hebben dat deze problematiek, zowel wat betreft het middelbaar onderwijs, het bijzonder onderwijs als het beroepsonderwijs, nog steeds binnen de sfeer van de centrale regering valt.

Daarom zou ik een oproep willen doen opdat wij de komende maanden zouden gebruiken om binnen onze Vlaamse gemeenschap, tussen de vertegenwoordigers van de verschillende levensbeschouwelijke stekkingen, een eerlijk en open overleg zouden organiseren om na te gaan op welke manier de volheid van de autonomie, ook op **onderwijsgebied**, kan verbonden worden aan het verstrekken van sluitende, waterdichte waarborgen voor de verschillende levensbeschouwelijke stekkingen. Het voorkomen van iedere discriminatie en iedere manipulatie van de onderwijspolitiek of de **onderwijsstructuren** binnen onze eigen gemeenschap zou voor gevolg hebben dat voortaan alleen de Vlaamse gemeenschapsraad en de Vlaamse executieven autonoom beslissingen zouden kunnen treffen over de organisatie van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel-Hoofdstad.

Vanaf dat ogenblik, Mijnheer Waltniel, denk ik dat er geen enkel probleem meer zal overblijven, er geen misverstand of verschil van mening tussen ons meer zal zijn en dat de zorg die ook u hebt uitgedrukt omtrent de ontplooiing van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel enkel een aangelegenheid zal zijn van consensus binnen onze eigen gemeenschap. Vermits in het regeerakkoord vermeld is dat alle initiatieven die de gemeenschappen nemen om de ontplooiing van de eigen gemeenschap in Brussel-Hoofdstad te waarborgen, dat zij deze initiatieven kunnen nemen en dat deze zelfs een verschil van behandeling van de instellingen mogen tot gevolg hebben naar gelang de gemeenschap waartoe zij behoren, is het mogelijk, in het kader van het huidige regeerakkoord, in ieder geval reeds aan de rechtvaardige bekommernissen van de Vlaamse gemeenschap tegemoet te komen, op voorwaarde dat ook op budgettair vlak het Vlaams Ministercomité desbetreffend de nodige middelen kan ter beschikking stellen.

Ik zou de vraag willen formuleren dat op korte termijn ook deze mogelijkheid, naast hetgeen ik daarnet gezegd heb, zou worden onderzocht ten einde tot concrete realisaties te kunnen overgaan en om op die manier iets goed te maken van de vergissingen die in 1971 zijn gebeurd en van de

carentie die de jongste jaren door het departement van Nationale Opvoeding desbetreffend aan de dag is gelegd. (**Handgeklap bij de leden van de Volksunie**).

DE VOORZITTER : Ik verleen thans het woord aan de heer Minister van Nationale Opvoeding.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, waarde collega's, ik zou eerst een paar bedenkingen willen maken bij de inleiding van de achtbare interpellant, inleiding die ik nogal aanmatigend vond om niet te zeggen dat zij lijkt op een soort provocatie.

Wanneer u, Mijnheer Walt Niel, hier komt spreken over de verfransing van Brussel, dan zou u toch best eens nagaan hoeveel tientallen en tientallen jaren uw partij hier te Brussel de leiding gehad heeft en de verantwoordelijkheid voor de toestanden in deze hoofdstad.

DE HEER F. GROOTJANS : Wat deden de heren Simonet en Machtens ?

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Mijnheer Grootjans, u moet niet zó te keer gaan omdat u in de oppositie zit.

Ik zou er willen aan toevoegen dat dit niet alleen geldt voor Brussel.

De man die vóór u staat is geboren in een stad waar de liberalen meer dan 110 jaar lang de volstrekte meerderheid hebben gehad.. .

DE HEER F. GROOTJANS : De Vlaamse liberalen hebben van de Vlaamse socialisten geen lessen te ontvangen.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : . . . waar de Franse taal, mijnheer Grootjans, niet alleen een handicap was, want ook ik heb mijn lagere school in het Frans moeten doen, omdat in die stad door uw partij, met volstrekte meerderheid, in uw meer dan 110 jaar durende beheer die Franse taal een sociale barrière was.

(Levendig applaus bij de BSP)

Het Frans was de elitetaal en het Vlaams was voor diegenen die daar beneden zaten !

Ik voeg er nog bij dat de Franssprekende kernen die vandaag nog in onze Nederlandstalige steden bestaan, meestal nog in uw midden te vinden zijn.

(Heftig rumoer op de banken van de PVV)

DE HEER F. GROOTJANS : Is dat alles wat u weet te zeggen ?

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Natio-

nale Opvoeding : Mijnheer Grootjans, ik wil u in elk geval nog zeggen dat de liberale partij op vele andere gebieden in onze geschiedenis zeker een grote rol heeft gespeeld. Wat Brussel en vele andere grote steden betreft, zou wat meer bescheidenheid hier zeker gepast zijn.

DE HEER F. GROOTJANS : Wij moeten voor de Vlaamse socialisten zeker niet onderdoen !

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : We hebben in Vlaanderen als socialisten voor het Vlaamse volk veel meer gedaan dan uw partij !

DE VOORZITTER : Dames en heren, mag ik U verzoeken niet af te wijken van de agenda. (**De Voorzitter hamert. Het rumoer houdt aan**)

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Ik zou de interpellant willen danken voor de kans die hij ons geeft om vast te stellen hoe de huidige situatie is inzake Nederlandstalig onderwijs in Brussel-Hoofdstad, nadat hieraan de jongste jaren weinig aandacht werd besteed — ik ken de heer Walt Niel sedert lang als collega in de Senaat — het lijkt voor hem ook een nieuw terrein te zijn dat hij ontdekt, want ik heb hem daarover in een recent verleden nooit horen spreken.

DE HEER L. WALTNIEL : U ook niet !

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Ik ben de heer Walt Niel dankbaar voor zijn interpellatie, doch anderzijds betreurt ik dat men een Minister interpelleert die nog geen volle drie weken aan het werk is en waarvan men niet eens weet welke zijn politiek zal zijn. De heer Walt Niel komt ons dan spreken over voorstellen die werden gedaan in 1974, waar het toch een Minister van zijn partij was die de jaren nadien de verantwoordelijkheid had voor die problemen.

Mijnheer de Voorzitter, ik betreur ook enigszins deze interpellatie — en daar vervoeg ik de heer Schiltz — omdat ik de indruk heb dat men rond de Vlaamse scholen hier te Brussel een agitatie tracht te creëren die zeker niet bevorderlijk is voor een zaak waar men waakzaam moet zijn en die in kalmte en rust moet worden aangepakt.

DE HEER K. POMA : Slaat die agitatie ook op de Voorzitter van de Cultuurraad ?

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : Mijnheer, ik word geïnterpelleerd door de heer Walt Niel. Ik had inderdaad op een bepaald ogenblik de indruk, vooral aan

het einde van zijn betoog, dat hij de Voorzitter interpelleerde, maar dat moet hij regelen met de Voorzitter zelf.

DE HEER L. WALTNIEL: Ik verwacht nog steeds het antwoord op mijn vraag.

DE HEER J. RAMAEKERS, Minister van Nationale Opvoeding : En het is zeker niet aan de socialistische ministers die mijn voorgangers waren op dit departement, dat zo er „verwijten” te maken zijn, die „verwijten” moeten gericht worden.

Eén van mijn voorgangers, Minister P. Vermeylen, heeft zich, samen met een parlementaire commissie, beraden over de uitbouw van het scholennet te Brussel. Hij kwam tot het besluit dat het er niet zozeer op aankam overall mini-schooltjes op te richten, maar dat het veel beter zou zijn sterke schoolkernen te vormen.

Deze kernen, met een volledige waaier aan studiemogelijkheden in het secundair onderwijs, zouden moeten omringd worden met wijkscholen die aanvankelijk beperkt blijven tot een peuterschool, kleuterschool en een eerste graadklas. Van 8 jaar af zouden de leerlingen in een centrale school gegroepeerd worden. Op deze manier zouden scholen kunnen uitgebouwd worden, waarvan een bepaald prestige uitstraalt.

Waarde collega's, ons lijkt dit het globaal beeld te zijn binnen hetwelk wij onze schoolpolitiek te Brussel moeten voeren.

Hierbij wil ik uitgaan van wat men noemt het akkoord van 1971 waarin de maatregelen ter bevordering van het Nederlandstalig Onderwijs in het arrondissement Brussel-Hoofdstad vervat zijn.

Ik citeer uit het „Verslag aan de Koning” : „De verbintenis de taalinspectie voor de bewoners van de Brusselse agglomeratie op 1 september 1971 af te schaffen legt ons o.m. de verplichting op de werkelijke gelijkheid van keuze voor Nederlandsprekenden en Franssprekenden in te richten en te waarborgen.

De hoofdzaak is zo gauw mogelijk het onthaal in een Nederlands midden te verzekeren. Zulks was het besluit van een parlementaire werkgroep die in die zin concludeerde. Die conclusie werd in de Senaat door de Minister van Nationale Opvoeding op 10 november 1970 voorgedragen.

In afwachting dat de Nederlandse Commissie voor de Cultuur haar bevoegdheden kan opnemen, wordt voorgesteld een Ministerieel Comité op te richten dat de verantwoordelijkheid op zich zal nemen tot het oprichten, het verstrekken en het stimuleren van een volledig Nederlandstalig onderwijsnet in het Brussels.

Wat betekent zulks ?

Een volledig onderwijsnet betekent het ganse gamma gaande van het kleuteronderwijs, over het lager en secundair onderwijs tot het hoger en universitair onderwijs.

De vrijheid van het gezinshoofd dient **geëerbiedigd** door beide taalgroepen. Maar naar mijn mening zijn vooral van belang voor de vrije keuze van de school :

- de afstand, de bereikbaarheid van de school, wat niet altijd gemakkelijk is te Brussel ;
- de staat van de schoolgebouwen, waarvoor het saldo van de voorziene dotaties nog steeds 440 miljoen bedraagt ;
- de mogelijkheid tot organisatie van klassen, de graadklassen worden afgewezen als zijnde een vorm die niet aanvaardbaar was ;
- de keuze van de diverse studiemogelijkheden in het secundair onderwijs ;
- de organisatie van voorschools en naschools toezicht waarover de heer Schiltz reeds heeft gesproken.

De continuïteit van de „studies” voor Nederlandsprekende kinderen van 18 maand tot 18 jaar moet te Brussel worden verzekerd.

Mijn antwoord is dan ook duidelijk.

De akkoorden gesloten in 1971 en vervat in het verslag aan de Koning, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 19 juni 1971, zullen integraal worden uitgevoerd, d.w.z. :

- de maatregelen genomen t.o.v. de peuterscholen dienen door te lopen wat de werking betreft, de middelen bestemd voor de infrastructuur zullen uitgeput worden. Het saldo van 460 miljoen zal worden besteed ;
- de gunstnormen voor de lagere scholen in het arrondissement Brussel-Hoofdstad zullen worden bevestigd.

Zoals ook voor de kleuterscholen vooropgesteld was in het akkoord 1971 zullen wij onderzoeken welke bijzondere maatregelen noodzakelijk zijn, Dit is niet alleen een kwestie van normen maar nog andere maatregelen dienen te worden genomen om werkelijk op dat terrein te lukken.

Het saldo van 440 miljoen van het oorspronkelijk bedrag bestemd voor de bouw van de rijkslagere en kleuterscholen in het arrondissement Brussel-Hoofdstad zullen worden benut ;

- de verbintenissen inzake leerlingenvervoer moeten wet worden ; voor beide taalregimes tussenkomst in de vervoerkosten van leerlingen van kleuterscholen en van de lagere scholen.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, ik zal aan de regering voorstellen — en het lijkt mij noodzakelijk — het Ministerieel Comité, dat in 1971 in afwachting van het bestaan van de Neder-

landse Cultuurcommissie opgericht werd, opnieuw bij elkaar te roepen om een volledig onderzoek te wijden aan de huidige toestand, waaruit zal moeten blijken hoe het onthaal in de Nederlandse mid-dens te Brussel nog beter kan verzekerd worden, hoe een volledig Nederlandstalig onderwijsnet in het Brusselse kan worden opgericht, versterkt en gestimuleerd en hoe wij ook het personeel van onze Vlaamse scholen in Brussel terug moed kunnen geven, terug actief kunnen maken om werkelijk die strijd te voeren die in Brussel nog moet ge-voerd worden.

Dit betekent onder meer **dat** een bijkomend onder-zoek in verband met het secundair onderwijs nodig is. Een belangrijke vraag ter zake is wel of de gunstnormen moeten worden ingevoerd in verband met het vernieuwd secundair onderwijs in de Ne-derlandstalige instellingen te Brussel. Ik denk in de eerste plaats dat de invoering van het vernieuwd secundair onderwijs in de huidige toepassingsmoda-liteiten het risico loopt dat ons Vlaams onderwijs niet over genoeg basisopties zou beschikken. Dus dat in een scholengroep de waaier van studiemoge-lijkheden niet voldoende is, want op dit ogenblik is het dat wat de leefbaarheid van een VSO be-paalt.

Zelfs indien wij de normen zouden wijzigen — en in ons Vlaams onderwijs beschikken wij niet over voldoende opties — dan riskeert die school haar leerlingen te verliezen, daar de kinderen immers naar scholen met meer mogelijkheden zullen wor-den gestuurd.

Ik wil ook een zeer groot belang hechten aan het-geen de heer Schiltz zoëven het voorschools en naschools toezicht heeft genoemd. Persoonlijk zou ik dit probleem als volgt willen omschrijven : voor onze Vlaamse scholen in Brussel gaat het vooral om de opvang van de kinderen **vóór** en na de school, tevens op woensdag- en zaterdagmiddag. Dit is natuurlijk ook een probleem van socio-culturele aard, want vele kinderen hebben een achterstand in te halen omwille van het milieu waaruit zij voortkomen.

Ik meen echter dat de „concurrentiepositie” van onze Vlaamse scholen zou versterkt worden indien de opvang van de kinderen **vóór** en na de school-uren beter en degelijker georganiseerd zou worden.

Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, dit is in grote trekken mijn visie op wat onze schoolpolitiek in Brussel-Hoofdstad moet zijn.

Ik verzoek u mij de kans te bieden met waak-zaamheid, maar in een kalme atmosfeer, de vraagstukken omtrent onze Vlaamse scholen te Brussel aan te pakken. Ik wil hierbij benadrukken dat diegenen die omtrent dit probleem een politieke rel beogen of trachten een Vlaams-Franse con-frontatie of agitatie te verwekken, een slechte dienst bewijzen aan een zaak waarvan ik overtuigd

ben dat zij nauw aan het hart ligt van alle leden van deze Cultuurraad. (**Applaus bij de leden van de meerderheid**)

DE VOORZITTER: Vraagt nog iemand het woord in dit debat ? (**Neen**)

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Indiening en verzending

DE VOORZITTER : Dames en heren, naar aan-leiding van deze bespreking werd een voorstel van resolutie ingediend door de heer L. Walt Niel en collega's van zijn fractie.

Ik meen niet dat de heer Walt Niel de spoedbehan-deling vraagt.

DE HEER L. WALT NIEL : Jawel, mijnheer de Voorzitter, want het is toch duidelijk dat het Ne-derlandstalig onderwijs in Brussel er alle belang bij heeft zo vlug mogelijk te weten waar het staat, al-leszins **vóór** het einde van het schooljaar, in ver-band met zijn positie na de vakantie.

DE VOORZITTER : Het is duidelijk dat de Raad zich bij zitten en opstaan over het verzoek tot spoedbehandeling dient uit te spreken. Ik geef echter eerst voorlezing van dit voorstel van reso-lutie :

Voorstel van resolutie tot verbetering en bevor-dering van het Nederlandstalig onderwijs in de Brusselse agglomeratie.

Overwegende :

1. dat de „moederplant van onze gemeenschap te Brussel, namelijk de Nederlandstalige onder-wijsgemeenschap moet worden verzorgd en be-schermd door extra-maatregelen, die trou-wens werden vooropgesteld als compensatie voor de vrijheid van het gezinshoofd” ;
2. dat in het Verslag aan de Koning dat de Koninklijke Besluiten van 5 mei 1971 vergezeld, we o.m. lezen :
„De verbintenis de taalinspectie voor de be-woners van de Brusselse agglomeratie op 1 september 1971 af te schaffen, legt ons onder-meer de verplichtingen op de werkelijke ge-lijkheid van keuze voor Nederlandssprekenden en Franssprekenden in te richten en te waar-borgen” ;
3. dat tot dusver enkel maatregelen werden ge-nomen op het stuk van het lager onderwijs met uitsluiting van de andere takken van het onderwijs ;

4. dat de geest van het vroeger afgesloten akkoord over de compensatie in verband met de vrijheid van het gezinshfd impliceert dat de vrijheid van keuze zich uitstrekt over het hele gamma van voor- en naschools onderwijs en over alle niveaus van onderwijs ;
5. dat tot op heden duidelijk is gebleken dat de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse agglomeratie de haar door artikel 108 van de Grondwet en art. 72 van de wet van 26 juli 1'971 houdende organisatie van de agglomeraties en federaties van gemeenten, opgedragen taken om diverse redenen niet heeft kunnen vervullen ;

eist de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap :

1. dat dringend de nodige maatregelen worden getroffen om het Nederlandstalig onderwijs de nodige kansen te geven en om de werkelijke gelijkheid van keuze voor **Nederlandssprekenden** en **Franssprekenden** in te richten en te waarborgen ;
2. dat nog vóór het reces duidelijk wordt gesteld waar het Nederlandstalig onderwijs in de Brusselse agglomeratie na de vakantie zal aan toe zijn ;
3. dat onmiddellijk volgende concrete maatregelen zouden worden doorgevoerd :
  - aangepaste normen kleuteronderwijs ;
  - aangepaste normen secundair onderwijs ;
  - aangepaste normen aanpassingsklassen ;
  - aangepaste normen voor bijzondere leermeesters lichamelijke opvoeding ;
  - aangepaste normen voor PMS-centra ;
  - aangepaste normen bij het Waarborgfonds voor de schoolgebouwen ;
  - klasgebonden werkingstoelagen ;
  - maatregelen voor het vóór- en naschools toezicht.

Get. L. Walt Niel, J. Bascour, S. Fevrier, A. De Winter.

DE VOORZITTER : Dames en heren, bij „verklaring” van het Reglement in openbare zitting van 6 mei 1975 overeengekomen is het zo dat deze vraag om spoedbehandeling bij gewone beslissing wordt genomen vooraleer wordt ingegaan op de behandeling van de resolutie zelf. Bij zitten en opstaan breng ik dus de gevraagde spoedbehandeling vanwege de heer Walt Niel en de PW-fractie in stemming.

De heer Henckens heeft het woord.

DE HEER J. HENCKENS : Mijnheer de Voorzitter, namens de CVP-fractie stel ik voor deze

motie, die alleszins één grote hoedanigheid heeft, met name dat ze zeer lang is, naar de commissie te verzenden.

DE HEER L. WALT NIEL : Mijnheer de Voorzitter, het lijkt mij dat alle aspecten van dit dossier werden doorgepraat en het bijgevolg niet meer nodig is deze zaak opnieuw naar de commissie te verwijzen.

Indien de commissie deze kwestie moet behandelen, moeten wij, in toepassing van artikel 45 van het reglement, in onze vergadering van 5 juli dit punt op onze agenda brengen. Het lijkt mij dat zulks niet in de bedoeling lag.

DE VOORZITTER : Ik moet het reglement behoeden. De vraag om spoedbehandeling werd gesteld. Het is mijn plicht deze vraag ter stemming te brengen.

— De vraag tot spoedbehandeling wordt bij zitten en opstaan ter stemming gelegd.

DE VOORZITTER : De vraag tot spoedbehandeling is verworpen en bijgevolg wordt de resolutie naar de Commissie van onderwijs verwezen.

DE HEER L. WALT NIEL : Ingevolge artikel 45 van het reglement dient de Commissie deze tekst te behandelen en zo snel mogelijk aan de Cultuurraad over te maken. Dat zal dienen te gebeuren vóór de zitting van 5 juli aanstaande. Het heeft inderdaad geen zin meer dit probleem in oktober te behandelen, nadat reeds het nieuwe schooljaar meer dan een maand een aanvang heeft genomen. Het zullen bijgevolg vijgen na Pasen zijn.

Het is mijn mening dat het Vlaams onderwijs terzake het risico loopt dat het over niet genoeg basisopties zal beschikken.

DE VOORZITTER : Mijnheer Walt Niel, het zal aan de Commissie voor onderwijs worden voorgelegd.

Het incident is gesloten.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Rechtzetting

DE VOORZITTER : Vooraleer over te gaan tot de regeling van de werkzaamheden, wens ik de aandacht te vestigen op een erratum in de samenstelling van de commissies, met name inzake de Commissie voor Jeugdbeleid, Permanente Vorming en Sport. Voor de CVP komt als plaatsvervanger de heer Lenaerts in de plaats van de heer Leemans.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

DE VOORZITTER : Dames en heren, wij zijn aan het einde van onze werkzaamheden voor vandaag gekomen.

Mag ik er even aan herinneren dat ik de leden van de Commissie voor het reglement nu onmiddellijk na afloop van deze vergadering in de Bureauzaal van de Raad verwacht ter behandeling van het voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde, dat in de zaal werd rondgedeeld.

De volgende openbare vergadering heeft plaats op dinsdag 5 juli eerstkomend om ll. 15 uur.

Die vergadering zal waarschijnlijk slechts een half uur tot drie kwartier duren. Aan de orde zijn nochtans belangrijke punten, met name :

- ten eerste, de benoeming van de leden van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie ;
- ten tweede, de benoeming van de leden van

de Permanente Contactcommissie van de Cultuurraad met de Staten-Generaal der Nederlanden ;

- ten derde, het voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde.

Ten gevolge van de afspraak met Kamer en Senaat, die dezelfde dag eveneens in openbare vergadering bijeenkomen, kunnen andere ontwerpen niet voor behandeling in aanmerking komen.

De vergadering is gesloten.

- **De vergadering wordt gesloten om 16 uur.**

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 51)

Een schriftelijke vraag werd ingediend door de heer J. Van den Eynden.